

RocaJunyent

Informa

Departament Dret Fiscal
8 de febrer de 2023

Reserva per inversions a les Illes Balears (RIB)

Aquest benefici fiscal replica la reserva per inversions de les Canàries (RIC), fins a tal punt que es contenen referències a conceptes de dret turístic canari on se suposa que s'havien de fer referències a conceptes de dret turístic balear. Per tant, cal entendre que, a efectes interpretatius, tot el corpus de doctrina i jurisprudència que ha generat la RIC serà aplicable a la RIB.

Les principals característiques d'aquesta reserva són les següents:

- ☐ És una reducció de fins al 90% de la base imposable, condicionat a dotar una reserva indisponible del mateix import (comptabilitzada "amb absoluta separació"), i a reinvertir l'import en el mateix exercici o en els tres exercicis següents al de l'obtenció del benefici. La reserva ha de procedir de beneficis generats per establiments situats a les Illes Balears.

☞ Han de procedir d'activitats econòmiques en el sentit de la Llei de l'impost de societats. S'hi inclouen els beneficis procedents de la transmissió d'elements patrimonials afectes.

☞ No es poden reduir els beneficis:

- Destinats a reserva legal.
- Els que procedeixin de transmetre elements patrimonials que haguessin materialitzat inversions de RIB.
- Els que procedeixin de transmetre participacions en empreses.
- Els que procedeixin de préstecs.

☞ La reinversió ha de materialitzar-se en:

- Immobilitzat material o intangible (s'exclouen les marques i els coneixements no patentats).
- Elements patrimonials que contribueixin a la millora i protecció del medi ambient al territori de les Illes Balears, en els termes que reglamentàriament es determinin.
- Despeses de recerca i desenvolupament derivades d'activitats de recerca, desenvolupament i innovació tecnològica
- Si és sòl, edificat o no, s'ha d'afectar:
 - Promoció d'habitatges protegits, quan sigui procedent aquesta qualificació d'acord amb el que preveu la normativa autonòmica reguladora de les actuacions del Pla d'Habitatge de les Illes Balears, i siguin destinades a l'arrendament per la societat promotora.
 - Desenvolupament d'activitats industrials incloses a les divisions 1 a 4 de la secció primera de les tarifes de l'Impost sobre Activitats Econòmiques.
 - Activitats sociosanitàries, centres residencials de gent gran, geriàtrics i centres de rehabilitació neurològica i física.
 - Zones comercials que siguin objecte d'un procés de rehabilitació. S'espera que el desplegament reglamentari aclareixi aquest punt. Podria ser una remissió a conceptes de dret turístic canari, de la manera que s'explica una mica més avall.

- A les activitats turístiques regulades a la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de Turisme de les Illes Balears, l'adquisició de les quals tingui per objecte la rehabilitació d'un establiment turístic.
- Els elements han d'estar en ús en una activitat econòmica cinc anys sense transmetre'ls, cedir-los ni llogar-los a tercers.
- Si l'activitat econòmica és d'arrendament, la RIB es pot fer servir en les inversions, sempre que l'arrendatari no sigui vinculat, ni es tracti d'un lísing. A més, caldrà complir alguna de les següents:
 - Ser empresa turística (sembla, tal com està redactat, que això fa referència a l'arrendador).
 - Ser arrendament d'habitatge protegit promogut pel contribuent.
 - Ser arrendament d'immobles afectes a activitats industrials (les mateixes abans esmentades).
 - Ser immobles destinats a activitats sociosanitàries, residències de gent gran, geriàtrics i centres de rehabilitació neurològica o física.
 - Ser immobles de zones comercials situades en àrees l'oferta turística de les quals es troba en declivi, segons la Llei 8/2012 i el Decret Llei 1/2013. En aquest sentit, la terminologia "zones amb oferta turística en declivi" és pròpia de la normativa turística canària, però no apareix cap rastre en la normativa turística balear a què es refereix la RIB, que parla de "zones turístiques saturades o madures". Atès que en l'aplicació dels beneficis fiscals no és procedent l'analogia, seria desitjable que es corregís a la RIB aquesta referència (òbviament procedent d'un retalla i enganxa de la RIC) i s'utilitzés la terminologia pròpia de la normativa turística balear, per evitar inseguretat jurídica.
- També s'accepta com a reinversió la creació d'ocupació relacionada de manera directa amb les inversions abans esmentades, que es produeixi d'aquí a sis mesos des de l'entrada en funcionament de les inversions. L'increment de plantilla mitjana s'ha de mantenir cinc anys (3 anys en el cas de subjectes passius que apliquin el règim d'empreses de dimensió reduïda).
- Així mateix, s'admet la materialització en participacions en societats que desenvolupin la seva activitat a l'arxipèlag i realitzin aquestes inversions abans esmentades. La participada ha d'efectuar les inversions en el termini de tres anys des de la data de meritació de l'impost de l'exercici en què el contribuent va dotar la reserva. Els elements en què es reinverteixi s'han de

mantenir en funcionament a les Illes Balears en els termes abans esmentats, i l'import del valor d'adquisició de les inversions ha d'aconseguir, com a mínim, l'import desemborsat de les participacions. Les inversions efectuades per la participada no donaran lloc a cap altre benefici fiscal. Els valors s'han de mantenir cinc anys, sense cedir els drets d'ús i de gaudi.

- Entre molts altres requisits i excepcions addicionals, que no se citen per motius d'extensió d'aquest document, destaca que la part de la inversió finançada amb subvencions no es considera materialització de la reserva.
- La RIB és incompatible per als mateixos béns i despeses, amb les deduccions del Capítol IV del Títol VI de la Llei de l'impost de societats. També és incompatible amb qualsevol benefici fiscal o mesura de diferent naturalesa que tingui la condició d'ajuda estatal sota el dret de la Unió Europea, si l'acumulació excedeix els límits aplicables segons l'ordenament comunitari.
- Si és compatible pel que fa a creació de llocs de treball, amb el règim especial d'empreses industrials, agrícoles, ramaderes i pesqueres que es descriu més avall.
- Cal fer menció detallada a la memòria dels comptes anuals. Els contribuents no obligats a portar comptes anuals han de portar un llibre registre de béns d'inversió en què figuri la informació de les mencions de la memòria.
- Els contribuents de l'IRPF en estimació directa podran aplicar una deducció en quota pels rendiments nets d'explotació que es destinin a la RIB, sempre que provenguin d'activitats mitjançant establiments a les Balears. Aquesta quota s'obté aplicant el tipus mitjà de gravamen a les dotacions anuals de la reserva, amb el doble límit del 80% de la part de quota procedent dels rendiments esmentats, i dels límits de l'ordenament comunitari que siguin aplicables.
- En general, l'incompliment de qualsevol requisit (excepte els que figurin als balanços amb absoluta separació i títol apropiat, i les mencions en memòria), determinen la regularització amb interessos de demora, juntament amb les sancions que siguin procedents.
- Hi ha un catàleg específic d'infraccions, majoritàriament greus, referides a comptabilització i mencions en memòria.
- La RIB no computa per a la reserva de capitalització ni d'anivellament.
- Es crea una obligació d'informació específica per als contribuents, per verificar que no se sobrepassen els límits de l'ordenament comunitari quant a ajudes i beneficis per inversió.

Règim fiscal per a empreses industrials, agrícoles, ramaderes i pesqueres a les illes balears

Si bé aquest règim no té una regulació tan extensa com la RIB, els principals aspectes que cal tenir en consideració són els següents:

- ☐ Els contribuents de l'Impost sobre Societats i de l'Impost sobre la Renda de no residents aplicaran una bonificació del 10 per cent de la quota íntegra corresponent als rendiments derivats de la venda de béns corporals produïts a les Illes Balears per ells mateixos, propis d'activitats agrícoles, ramaderes, industrials i pesqueres, en aquest darrer cas en relació amb les captures efectuades a la seva zona pesquera i aqüícola. Es podran beneficiar d'aquesta bonificació les persones o entitats domiciliades a les Illes Balears o en altres territoris que es dediquin a la producció d'aquests béns a l'arxipèlag, mitjançant sucursal o establiment permanent.
- ☐ La bonificació anterior també serà aplicable als contribuents de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques que exerceixin les mateixes activitats i amb els mateixos requisits exigits als contribuents de l'impost sobre societats, sempre que determinin els rendiments pel mètode d'estimació directa .
- ☐ La bonificació s'aplicarà sobre la part de la quota íntegra que proporcionalment correspongui als rendiments derivats de les activitats de producció assenyalades.
- ☐ L'aplicació de la bonificació a cada període impositiu requerirà que la plantilla mitjana de l'entitat en aquest període no sigui inferior a la plantilla mitjana corresponent als dotze mesos anteriors a l'inici del primer període impositiu en què tingui efectes el règim previst a aquest apartat.
- ☐ La bonificació s'incrementarà fins al 25 per cent en aquells períodes impositius en què, a més de complir-se el requisit previst en el número anterior, s'hagi produït un increment de plantilla mitjana no inferior a la unitat respecte de la plantilla mitjana del període impositiu anterior i aquest increment es mantingui durant, almenys, un termini de tres anys a partir de la data de finalització del període impositiu en què s'apliqui aquesta bonificació incrementada.
- ☐ La bonificació regulada en aquest apartat no és aplicable als rendiments derivats de la venda de béns corporals produïts a les Illes Balears propis d'activitats de construcció naval, fibres sintètiques, indústria de l'automòbil, siderúrgia i indústria del carbó.

Límit comú a ambdós beneficis fiscals: adequació al Dret de la Unió Europea i control i seguiment de la seva aplicació

- ☐ L'aplicació dels beneficis fiscals s'ajustarà al dret de la Unió Europea, i es citarà una sèrie de Reglaments comunitaris relatius a les *ajudes de minimis* concedides a empreses de diferents sectors.
- ☐ Això és molt rellevant, ja que els beneficis fiscals abans descrits, conjuntament amb qualsevol altra ajuda percebuda, no podran superar els imports que cadascun d'aquests reglaments comunitaris estableix per a cada sector, al llarg d'un període de tres anys. El límit és, en general, de 200.000 euros, i es desenvoluparà reglamentàriament el còmput.
- ☐ Per això, caldrà presentar una declaració informativa sobre ajudes, que haurà de ser objecte de comprovació, constituint infracció la no presentació, o presentació incorrecta, d'aquesta declaració.
- ☐ La superació dels límits d'acumulació també és infracció (multa del 20% de l'excés).